

Bài 47. VẮC XIN PHÒNG BỆNH CHO VẬT NUÔI

Hiểu được tác dụng và cách sử dụng vắc xin phòng bệnh cho vật nuôi.

I. TÁC DỤNG CỦA VẮC XIN

1. Vắc xin là gì ?

Các chế phẩm sinh học dùng để phòng bệnh truyền nhiễm gọi là vắc xin. Vắc xin được chế từ chính mầm bệnh (vi khuẩn hoặc vi rút) gây ra bệnh mà ta muốn phòng ngừa.

Ví dụ : Vắc xin dịch tả lợn (heo) được chế từ vi rút gây bệnh dịch tả lợn, vắc xin đóng dấu lợn được chế từ chính vi khuẩn gây bệnh đóng dấu lợn.

Hình 73. Xử lí mầm bệnh để chế vắc xin

Tùy theo cách xử lí mầm bệnh khi chế vắc xin mà có các loại vắc xin khác nhau. Em hãy quan sát hình 73 về cách xử lí mầm bệnh để chế vắc xin và trả lời câu hỏi :

Thế nào là vắc xin chết và vắc xin nhược độc ?

2. Tác dụng của vắc xin

Hình 74. Tác dụng phòng bệnh của vắc xin

- Tiêm vắc xin cho vật nuôi khỏe ;
- Cơ thể vật nuôi sản sinh kháng thể ;
- Cơ thể vật nuôi có đáp ứng miễn dịch

Em hãy quan sát hình 74 rồi điền vào vở bài tập các từ, cụm từ cho dưới đây vào các chỗ trống của câu sao cho phù hợp với tác dụng phòng bệnh của vắc xin :

Các từ và cụm từ : vắc xin; kháng thể; tiêu diệt mầm bệnh; miễn dịch

Khi đưa... vào cơ thể vật nuôi khoẻ mạnh (bằng phương pháp tiêm, nhỏ, chũng), cơ thể sẽ phản ứng lại bằng cách sản sinh ra... chống lại sự xâm nhiễm của mầm bệnh tương ứng. Khi bị mầm bệnh xâm nhập lại, cơ thể vật nuôi có khả năng..., vật nuôi không bị mắc bệnh gọi là vật nuôi đã có khả năng

II. MỘT SỐ ĐIỀU CẦN CHÚ Ý KHI SỬ DỤNG VẮC XIN

1. Bảo quản

Chất lượng và hiệu lực của vắc xin phụ thuộc vào điều kiện bảo quản nên phải giữ vắc xin đúng nhiệt độ theo chỉ dẫn trên nhãn thuốc, không để vắc xin ở chỗ nóng và chỗ có ánh sáng mặt trời.

2. Sử dụng

Vắc xin dùng phòng bệnh cho vật nuôi khỏe (chưa nhiễm bệnh, nếu tiêm vắc xin cho vật nuôi đang ủ bệnh thì vật nuôi sẽ phát bệnh nhanh hơn). Hiệu lực của vắc xin phụ thuộc vào sức khỏe của vật nuôi (nếu tiêm vắc xin cho vật nuôi không được khỏe thì hiệu quả tiêm vắc xin giảm).

- Khi sử dụng phải tuân theo chỉ dẫn trên nhãn thuốc.
- Vắc xin đã pha phải dùng ngay. Sau khi dùng, vắc xin còn thừa phải xử lí theo đúng quy định.
- Thời gian tạo được miễn dịch : Sau khi được tiêm vắc xin từ 2 đến 3 tuần, vật nuôi sẽ được miễn dịch. Sau khi tiêm vắc xin phải theo dõi sức khỏe vật nuôi 2 đến 3 giờ tiếp theo. Nếu thấy vật nuôi có dị ứng (phản ứng thuốc) phải dùng thuốc chống dị ứng hoặc báo cho cán bộ thú y để giải quyết kịp thời.

Ghi nhớ

- **Vắc xin** là chế phẩm sinh học, được chế từ chính mầm bệnh gây ra bệnh mà ta muốn phòng.
- **Vắc xin** tác dụng bằng cách tạo cho cơ thể có được khả năng miễn dịch. Chất lượng và hiệu lực của vắc xin phụ thuộc vào điều kiện bảo quản vắc xin. Khi sử dụng vắc xin phải kiểm tra kĩ tính chất của vắc xin và tuân theo đúng mọi chỉ dẫn cách sử dụng của từng loại vắc xin.

Câu hỏi

1. Em cho biết vắc xin là gì ? Lấy 1 ví dụ về loại vắc xin mà em biết.
2. Em cho biết tác dụng của vắc xin đối với cơ thể vật nuôi.
3. Khi sử dụng vắc xin cần chú ý những điều gì ?